

ČETRTI MODRI IZ JUTROVE DEŽELE (PO ANGLEŠKI LEGENDI)

Evangelij evangelista Mateja pripoveduje o modrih iz Jutrove dežele, ki so potovali v Betlehem, da bi se poklonili novorojenemu kralju sveta. To

na določeno mesto, Artabana pa ni bilo. Zaman so ga čakali pri templju in zaman gledali po njem. Nazadnje so pustili v neki vdolbini na vidnem kraju kos pergamenta, na katerega so napisali, da so šli brez njega na pot.

Kje je ostal Artaban? Na poti proti Borsipi je v temni noči nenadoma zaslišal glas nekega moža, ki je klical na pomoč. Napadli so ga bili namreč

so bili Gašper, Baltazar in Melhior, ki so prinesli nebeškemu Detetu zlata, kadila in mire — zlato kot znak njegovega dostojanstva, kadilo kot znak njegove božje narave in miro kot znak človečanstva in bridke smrti.

Bil pa je takrat še četrti modrijan, o katerem sv. pismo ne piše. Imenoval se je Artaban, po rodu pa je bil Kaldejec. Ko se je tiste dni prikazala na vzhodu zvezda in oznanjala rojstvo Božjega Deteta, so štirje modri iz Jutrove dežele sklenili, da se bodo sešli pri »templju sedmih sfer« v Borsipi v Babiloniji, odkoder se bodo skupno napotili skozi puščavo v mesto Betlehem. Trije modri, Gašper, Baltazar in Melhior, so prišli pravočasno

razbojniki, ga oropali in težko ranili. Artaban je možu pomagal, kolikor je pač mogel, prinesel mu je vode in ostal pri njem, dokler si ni malo opomogel. Tedaj mu je potožil ranjeni popotnik: »Glej, rešitelj moj, popolnoma sem obubožal, bolan sem in nikogar nimam, ki bi mi povrnil moje izgubljeno imetje!« Četrti modrijan pa je nosil v svojem pasu krasne dragulje. To so bili kameni neprecenljive vrednosti, in sicer čisti adamant, žareči rubin in tajinstveni jaspis. Ko je ranjeni in oropani mož tako milo tožil, se je zdelo Artabanu, da sliši v svoji notranjosti govoriti glas: »Daj mu enega tvojih draguljev!« Glas je bil mehek in tih, pa vendar prepričujoč. In

četrty modri je posegel za svoj pas, potegnil izza njega adamant in ga dal nesrečnežu. »Naj ti povrne gospod,« je veselo jecljal popotnik.

Artaban je hitel dalje v smeri proti Borsipi, kjer so ga čakali njegovi prijatelji. Toda prišel je prepozno. Našel je v votlini templja samo obvestilo, iz katerega je izvedel, da so odšli naprej, pozdravit Dete odrešenja. Artaban je spodbodel konja in urno odjahal proti Betlehemu.

Zvezda vzhoda mu je zvesto svetila ter ga končno privedla v sveti kraj, kjer se je bil rodil največji kralj. Zopet je iskal svoje prijatelje, pa jih ni našel, ker so že odpotovali drugam. Tudi Jezusa ni mogel najti. Izvoljeno mesto Betlehem je bilo polno rimskih vojakov in jokajočih žena, zakaj po ukazu Heroda je moral vsak dojenček umreti. Vsepovsod sta vladala samo žalost in jok. V tem je prišel četrty modri mimo revne kočice in videl, kako je obupana mati branila svoje dete pred trdosrčnim vojakom, ki je že potegnil kratki meč. Artaban je takoj uvidel, da se žena ne bo mogla dolgo braniti. Zato je stopil v kočico in s pomirjevalnimi besedami pregovarjal vojščaka. Ta pa je samo odgovarjal: »Biti moram pokoren Herodu! Sem z otrokom!«

Zdajci se je zopet oglasil v duši modrijanovi tisti mehki in vendar ukazujoči glas: »Pregovori ga z rubinom!« Artaban je potegnil iz torbe škrlatasti dragulj in ga dal za življenje novorojenčka. Srečna mati pa mu je poljubljala rob njegovega oblačila in ga blagoslavljala.

Četrty modri je šel dalje. Prišel je v Egipt, v Nazaret in Galilejo. Potoval je po vzhodu in zahodu, po jugu in severu. Njegovo potovanje je trajalo več nego 30 let in vendar ni našel kralja zemlje. Gotovo se je ta kralj skrival pred njim, ker ni bil med tistimi izvoljenimi, ki so ga smeli gledati na zemlji. Star, izčrpan in razočaran je prišel naposled v Jeruzalem. »Ali je v tem mestu Veliki kralj? Ali hodi rešitelj človeštva še med ljudmi?« je

spraševal. Odgovorili so mu: »Seveda je tukaj kralj Judov! Poglej to vrvenje — mi vsi gremo zdaj iz mesta gledat njegovo križanje.«

Četrty modri je šel z ljudsko množico, ki se je valila proti mestnim vratom. Toda ko se je uzrl, je naenkrat zagledal lepo deklico, ki jo je zvezano vodil močan mož. Dobil jo je bil namreč za sužnjo, ker mu njen oče ni mogel plačati dolga. Artabanu se je deklica iskreno zasmilila; pogledala ga je z obupnim pogledom, polnim mile prošnje: »Pomagaj mi, tujec, reši me!«

Modri je v tretje začul svoj notranji glas, ki ga je vzpodbujal, naj da še poslednji dragulj, lepi jaspis, da odkupi deklico. Motril je skrivnostni kamen, bil je izredno lep. Toda tudi tega je moral darovati. Ponudil ga je možu — in deklica je bila rešena, prosta.

Zdaj je bil Artaban reven. Ničesar več ni imel. Darila, ki jih je namenil najvišjemu kralju, je moral darovati življenju, ki ga je prosilo v sili in stiski. »Zaman sem živel!« tako je govoril v svojem žalostnem srcu, ko je počasnih korakov stopal po Jeruzalemski ulici.

Toda nenadoma se je zgodilo nekaj strašnega. Nebo se je stemnilo, zemlja se je stresla, hiše in kočice so se zamažale in grozile, da se poderejo — bilo je, kakor da bi se zemlja potapljala v jezi višjih moči.

Artaban je prestrašen obstal. Samo trenutek — in že ga je podrl kos zidu na tla. Izgubljal je zavest in bilo mu je, kakor da je nehal živeti. Obenem pa se mu je zdelo, da gleda v onostranski svet, daleč nekam... Pred njim je zdajci vstala prikazen, podoba človeka, iz katere je lila bela svetloba. Oči so se z nadzemske svetlostjo in milobo ozirale na Artabana. In prikazen je govorila z glasom, ki ga je Artaban tolikokrat slišal:

»Lačen sem bil in si me nasitil. Žejn sem bil in si me napojil. Gost sem bil in ti si mi postregel. Nag sem bil in ti si me oblekel. Bolan sem bil in si me obiskal. Ujet sem bil in si prišel k meni.«

»Kdaj, kdaj sem vse to storil?« je vprašal četrti modri belo prikazen. »Saj te nisem nikoli videl!« Odgovor, poln dobrote se je glasil:

»Resnično ti povem: kar si storil najmanjšemu mojih bratov, si storil meni!«

J. V O J N I K

SVETI VEČER V STRELSKIH JARKIH

Kolikokrat mi je pravil oče, ki je bil v svetovni vojni skoraj na vseh frontah, o svojem trpljenju! Včasih pa se je tudi spomnil, da so bili trenutki, ko so on in njegovi tovariši daleč od doma v strelskem jarku, v dežju in mrazu, pozabili na vse težave in se razveselili.

»V Karpatih je bilo, meseca decembra, ko je zapadel visok sneg in pritisnil hud mraz. Bolj ko kdaj smo se spomnili na dom in na svoje drage in bolj ko zase smo bili v skrbah zanje. Kako se jim godi, imajo li kaj za pod zobe? Poročil ni bilo mnogo in, kar jih je bilo, so bila na dopisnicah — niso smeli povedati resnice, sicer bi mi teh dopisnic ne dobili v roke! Razen tega nam naši dragi, ki so nam pisali, niso hoteli težiti življenja, pa so rajši poročali, da se jim dobro godi.

Čim bolj se je bližal božič, tem bolj smo mislili na dom! In ko je prišel sveti večer, smo hodili drug krog drugega ter si čitali z obraza, na kaj mislimo.

Zdajci je prišla pošta, dobili smo pisma in zavitke! Ah, ne veste, otroci, kako smo se razveselili! Naša zlata mamica mi je pošiljala,

Zdaj je modri spoznal, da so bili njegovi darovi sprejeti. Spoznal je tudi, da je njegovo zemeljsko romanje končano in da je vendar ob poslednji uri našel Kralja, ki ga je tako dolgo iskal po vsem daljnem, prostranem svetu.

kar je sama splekla, samo toplo perilo, in potico!

Žal — med nami je bilo nekaj tovarišev, ki niso prejeli ničesar. Bili so žalostni! Ali niso imeli nikogar, ki bi jim kaj poslal, ali pa je kdo ukradel njihovo pošiljko.

„Fantje, pojdite sem!“ je dejal rezervni poročnik Š., ki je bil zelo dober človek. „Tudi ti, ki niso ničesar prejeli, morajo biti danes veseli. Jaz dam vso svojo pošiljko v občno dobro!“

„In mi tudi!“ so zaklicali vsi, ki so prejeli pošiljko.

Čutili smo drug z drugim. Brž smo vsak svojo pošiljko razvili in iz dvajsetih darov smo jih naredili štirideset ter napisali na vsakega ime.

Zvečer pa smo obhajali enega izmed najlepših svetih večerov! Imeli smo majhno božično drevesce ter smo bili veseli kakor mali otroci. Najbolj srečni so bili tisti, ki se jih ni nihče spomnil razen tovarišev v strelskih jarkih. Toda tudi mi, ki smo z njimi delili, kar smo prejeli, smo čutili v srcu veliko radost. In vsi smo pozabili na svoje trpljenje in smo se čutili ljudje. Mislim sem si, kako bi bilo lepo, če bi se ljudje imeli vedno tako radi kakor mi takrat v strelskih jarkih ter bi drug drugemu pripravljali veselje. Seveda...«

Oče je umolknil, otroci pa smo razumeli, da na žalost ni vedno in povsod tako.